

Programi: **Bachelor**

Drejtimi: **Histori**

Lënda: HISTORIA E INSTITUCIONEVE TË QEVERISJES

<i>Pedagogu:</i>	Juliana Marko
<i>Ngarkesa:</i>	ETCS (15 javë: 3 leksione dhe 1 seminar në javë): 6
<i>Lloji i lëndës:</i>	e detyrueshme
<i>Viti/semestri:</i>	II/II

Përshkrimi: Historia e Institucioneve të Qeverisjes synon të prezantojë institucionet politike kryesore të Civilizimit Perëndimor në Historinë Bashkohore dhe impaktin e tyre mbi kulturën politike dhe qeverisjen, përmes : a) analizës së pjesëve përbërëse të sistemit politik; b) kushtezimit të sistemit politik me mjedisin, kontekstin historik, ndikimin e faktorëve të rinj; c) modeleve të demokracisë liberale (Westminster e Consensus); d) procedurave politike;

Temat e leksioneve:

1. Sistemet politike në kontekstin e strukturave bashkohore; Politika; Ideologjia; Tipat që përdoren në ushtrimin e qeverisjes; Funkcionet e qeverisjes; Kultura politike
2. Sfondi historik i sistemit të qeverisjes së demokracisë liberale; Sistemi (shteti) konstitucionalist liberal; Arritjet në procesin e qeverisjes. Shteti liberal. Komb-shtetet e tjera.
3. Modernizimi, mobilizimi social e politik si pararendës të demokracisë liberale
4. Demokracia liberale, pjesëmarrja dhe shpërndarja
Procesi i zgjidhjes së krizës së pjesëmarrjes
5. Qeverisja parlamentar, modeli Westminster dhe Consensus
6. Fillimi i zgjidhjes së “krizës së shpërndarjes”: shembulli gjerman
Roli i demokracisë liberale: socialdemokracia
7. Sfidat ndaj demokracisë liberale
8. Lidhjet e ndërvartësisë ndërmjet përberësve të sistemit politik (vështrim historik)
Shembulli i Britanisë: rruga evolucionare – bazë për konsolidimin e qeverisjes së demokracisë liberale
Franca: ndikimi i zhvillimeve historike në qeverisje deri në Republikën V
9. Efektshmëria e sistemit të demokracisë liberale për përballjen e krizave të viteve 1920 – 1930
Zhvillimet në formatin institucional
Evoluimi i partive politike
Zhvillimet në modelet e Demokracisë Liberale
10. Sistemi politik i demokracisë liberale: formati i procedurave politike
Outputet e politikave të viteve 1945 – 1979 mbi bazën e liberalizmit modern/kejnsianizmit
Kriza e mesit të viteve '70 dhe rrjedhojat e saj në qeverisje
11. Sistemi politik nën ndikimin e faktorëve të rinj
Ndryshimet në mjedisin e sistemit politik me tipat e burimeve; Pjesëmarrja dhe shpërndarja në ndikimin e faktorëve të rinj
12. Sistemi i qeverisjes totalitare; Tiparet e përgjithshme të qeverisjes totalitare; Kushtet historike që favorizuan vendosjen e regjimeve totalitare; Strategjia qeverisëse e regjimit totalitar

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISE

13. Autoritarizmi; Kushtet historike; Regjimi autoritar i sundimit personal; Tipi i regjimit autoritar – partiak gershetuar me atë personal
14. Regjimet autoritare – populiste
15. Regjimet autoritare – burokratike; Probleme të legjitimitetit të regjimeve autoritare

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- Detyrim frekuentimi në: 70% të seminareve	
- Angazhimi në seminare:	10% e notës
- Testi I: në javën e 6-të	10% e notës
- Testi II: në javën e 10-të	10% e notës
- Detyra e kursit ose ese: rreth 5 faqe format A4, TNR, 12, hapësira 1.5):	20% e notës
- Kontrolli përfundimtar: provim me shkrim	50% e notës
- Gjithsej:	100%

Literatura e detyrueshme për studentin:

- Llambro Filo, *Sistemet Politike Bashkëkohore (Institucionet, Historia, Zhvillimet)*, Ideart, 2008
- Llambro Filo, *Historia e Shtetit të Mirëqenies Sociale*, EXTRA, 2007
- A. Heiud, «Politika», Tirane, Dudaj, 2009
- L. Mayer, « *Politikat krahasuese. Kombet e teorite ne nje bote qe ndryshon* », Tirane, ORA, 2003
- D. Held, *Models of Democracy II edition*, Cambridge, Polikty Press, 1988, f. 51-79

Literatura plotësuese:

- G. Sartori, "Concept Misformation in Comparative Politics" *The American Political Science Review*: Vol. LXIV, no. 4
- L. Poliakov, « *Totalitarizmat e shek. XX* », Tirane, ORA, 1999
- B. Crick, « *Në mbrojtje të politikës* », Tirane, OMSCA, 1998
- A. Bajrami, « *Demokracia parlamentare (Aspekte krahasuese)* », Prishtine, 2005
- J.J Chevalier/Y.Guchet: *Veprat e mëdha Politike - Nga Makiaveli deri në ditët tona*. Tiranë, Lira, 2006
- Zherard Mere: *Kryeveprat e mendimit politik. Hyrje në Teorinë e Politikës*, Tiranë, Botimet Dita 2000 , 2007
- M. Schmidt, *Teoritë e Demokracisë*, Tiranë, Botart 2012
- A. Heiud, *Politika*, Tiranw, Dudaj, 2009
- John Gray, *Liberalizmi* (Instituti i Dialogut dhe Komunikimit, 2011)
- Alexis de Tocqueville, *Demokracia në Amerikë* (Fondacioni Sopros e Kristalina, 2002)